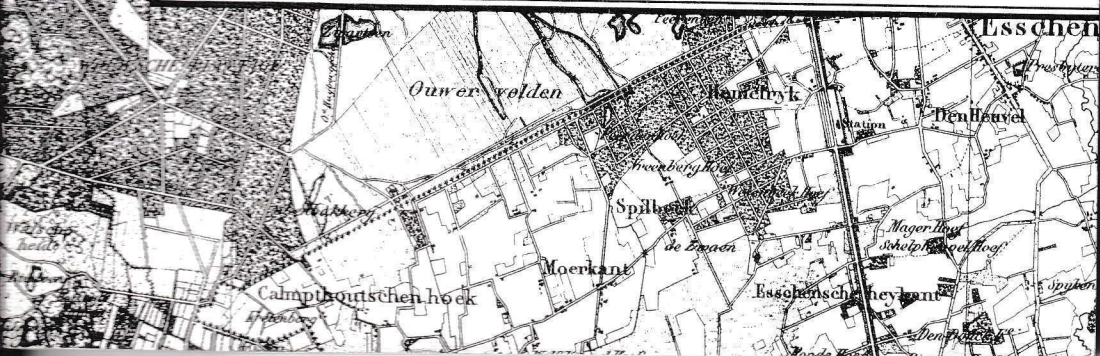

3 - '93

Met de bloischen roei gemeten.

De VII Hoeck deel II, genaamd "Van de Oostsyde van Oostelaar. Hayinck &" is gelegen ten oosten van de Plantagebaan, grenzende aan de gemeentegrens met Roosendaal en Nispen en ten zuiden, ongeveer grenzende aan de leidingstraat. Het perceel in ogenschouw nemende, springen bijna de tranen in je ogen. Van de 112 kleine percelen, genoemd in het Schotboek van 1792, is bar weinig overgebleven. Nog maar enkele punten zijn in het "Veld" terug te zien en de percelen zijn nagenoeg allemaal verkaveld. Ik ben mij er van bewust dat de moderne manier van boeren niet meer mogelijk is op dergelijk kleine percelen, maar toch. Tevens heeft dit perceel als geen ander tot de op heden besproken kaarten te leiden gehad van onze moderne tijd. De zuidzijde lopende van perceel 138 "de Oude Hoffstede" tot en met perceel 171, wordt doorsneden door de rijksweg Roosendaal - Bergen op Zoom en als dit nog niet genoeg is wordt het perceel vanuit het noordoosten, lopende in zuidwestelijke richting doorsneden door de leidingstraat, wat onder andere tot gevolg had dat het "Huis, schuur en werff" van perceel 234 heeft moeten verdwijnen. Op welke boerderij toentertijd Jan Janse Uijttewiligen het toen voor het zeggen had, zijnde een van de voorouders van Harry Uijtdewilligen, thans gemeenteraadslid in de gemeente Wouw. Harry zijn oom, dus ook een Uijtdewilligen, heeft als laatste de boerderij bewoond, voordat deze plaats moest maken voor de leidingstraat. Na deze trieste vaststelling, was ik temeer verheugd dat ik "in het Veld" mevr. Doggen, Plantagebaan 75 ontmoette. Zij en haar man bewonen de boerderij "De Hoogt" die vroeger eigendom was van aan Jan Peters Potters. Het perceel 124 bestond uit huijs, Schuur en Werff. Niet zozeer dat ik in de boerderij van 1792 stond maar omdat zij mij na een korte kennismaking meenam naar het kabinet, wat in de woonkamer staat. Nadat zij een

van de laden had geopend, toonde zij mij een stapel oude notariële aktes om van te "kwielen". De geschiedenis van deze aktes ging terug naar omstreeks begin 1800. Vele aktes gingen over het aankopen van percelen grond, het aankopen van gebouwen en het omschrijven van boedels. Ook kwam ik de akte tegen, die rechtstreeks met de bouw van de huidige boerderij te maken had nl. die van 22 november 1875, betreffende de aankoop "des s'avonds na zeven uren ten Herberge bij Antonie Voeten te Wouw" waarna in 1877 de boerderij werd gebouwd, wat nog kenbaar is gemaakt middels een gevelsteen in de voorgevel van de Hoogt, welke in de volksmond de naam voor de boerderij van Eddy Doggen is, maar welke naam werd overgenomen van de boerderij "de Hoogt" omschreven in de VIIe Hoeck deel 1, perceel 118.

Verder kon mevr. Doggen mij niet helpen. De veldnamen die ik haar noemde, kwamen haar in zijn geheel niet bekend voor. Jammer.

Wat de notariële aktes aangaat zou dit een goed uitgangspunt zijn om de geschiedenis van "de Hoogt" eens op papier te zetten. Misschien komt dit er nog wel eens van.

Zoals ik al eerder heb verwoord, is er in dit Wouwse gebied veel veranderd. Ook werd de gemeentegrens aangepast wat ik al eerder heb omschreven. De huidige grens (wij allen kunnen deze zien als we over de rijksweg naar Roosendaal rijden, want dan passeren we het bordje Wouw-Roosendaal wat op de vangrail in het midden van de berm is geplaatst) ligt ten westen van het Sputendonks bosje nabij de parkeerplaats Sputendonk. De oude grens lag ten oosten van dit bosje. De huidige grens loopt over het hartpunt van de "Bergboom" perceel 184. Als men er de huidige kadasterkaart op nakijkt, vinden we op de kaart een aantekening met "grenspaal". Nu is dit niets bijzonders, want dergelijke punten komen we wel vaker tegen, maar omdat het hier om een historisch punt gaat, ben ik toch maar eens ter plaatse gaan kijken of ik de grenssteen of grenspaal kon vinden. Echter, na een halfuur zoeken, "pindraadschrammen", "brûuneteljûuk" en drie nieuwsgierige koeien, heb ik het opgegeven, want ik

kwam er al snel achter dat de ruilverkaveling hier een nieuwe afwatersloot had gegraven die ofwel precies op de gemeentegrens loopt of er net naast. Het kan zijn dat de grenspaal/steen onder het opgebrachte zand naast de sloot staat, maar ik kon hem niet vinden. Mogelijk dat ik nog eens ga zoeken, maar dan beter uitgerust met bv.schop en prikstok. Dit punt kan ik namelijk nog niet uit mijn gedachten zetten, want wat bedoelen ze nou met "t h put Bergboom" en waarom loopt er een voetpad naar dit punt, want een nadere omschrijving van Bergboom, volgens Van Dale een boom waaraan Bergamotperen groeien, vind ik wel wat simpel voor een dergelijk markant punt. Nog enkele aantekeningen en opmerkingen als wij de kaart overzien zijn:

de Hayncksebeek, welke ik in het vorige artikel reeds nader besproken heb, ligt nu in zijn geheel onder Roosendaal.

De "Bandsloodt" en het kerkpad, genoemd in de percelen 129 en 135 zijn niet meer terug te vinden evenals de Bruijkweegjes, gelegen ten zuiden van dit perceel met uitzondering van het onderste gedeelte en dan met name het middelste stuk lopend naar de Mosten. Aan dit pad, wat nu geasfalteerd is, wonen o.a.de familie Uijtdewiligen en De Later. Mosten heeft overigens te maken met persen. Most is sap, gewonnen bij persen. Dit pad loopt naar en langs de Bergboom die omringd is door percelen met de veldnamen "Volle Putte", genummerd 176, 177, 178, 181, 182 en 183. Volle putte, zou dit slaan op een put met water die met regen overvol raakt, waarna het water naar buiten wordt geperst? Ik weet het niet. Misschien dat een lezer een andere mening is toegedaan.

Na deze globale uiteenzetting zullen we alle perceelsnamen eens doorlopen. Al in het begin komen we veldnamen tegen die te maken hebben met een van de 14 categorieën, beschreven in periodiek 3-'92 bv."t klijne Geer" (125/128) naar de vorm, "Janneland" en "Teun den Boerbosch" (131/132) naar de bezitter of gebruiker of afmetingen (133 "t Halv Buijnder").

Op 130 komen we een minder bekende naam tegen, nl. "'t Cleuvevelt". Dit woord, of wat er op zou moeten lijken, kom ik nergens in een woordenboek tegen. Misschien moeten wij cleuven zien als een verbastering van kloven en dan in de betekenis van het kloven van de grond in de zin van splijten/omploegen.

Komen wij bij 137/138, dan zien we de naam "de oude Hofstede". Wellicht heeft hier een nog oudere hofstede gestaan die reeds in 1792 was verdwenen.

142/143, Gietenbosch/Gijsebosch, in de betekenis van Gieten/regenen, of moeten we dit zien als "Giet", een oude maat, acht voet breedte wordt een Giet genoemd.

144, Eesterboch, Eester is drogen van Mout (zie periodiek 1/2 - 1993 Wouwse Brouwerijen). Zou hier hout gestaan hebben wat gebruikt werd om de eestoven mee te stoken of zou er sprake zijn van een droog bos ?

147/148/149/150, de Voorste/Agterse maaiwinkels, de maaiwinkel, winkel in de zin van hoek, met andere woorden, de voorste en achterste maaihoeken.

213, Blikskens, afgeleid en ook wel genaamd blik, blek, blikplaat, de wijde blik, blijk, allemaal betekenissen in de zin van nog onbegroeide aan- en opgewassen gronden boven gewoon laag water gelegen, wat goed tot uiting komt in een citaat van Cats.

*"Ziet aanwas is een ding, dat zonder ons gevoelen,
komt stijgen uit de zee en aan den over spoelen.
Al schijnt het eerst maar zand en niet dan enkel blic
Het neemt gedurig toe en wordt ten leste slick,
En daarna wast er gras,....*

Niet dat ik niet wist wat Blikskens betekende, maar ik vond het citaat wel aardig.

228, " 't Draaijboomke", heb ik als eens eerder besproken. In dit geval zal het best mogelijk kunnen zijn dat er nabij dit veld er een doorgang/draaiboom heeft gestaan dwars over het Bruijkwegje halv aangemeeten, gaende naar de Mosten.

233, "de Maaijdries", een woord genoemd naar de begroeiing, dries/driest in de betekenis van ongecultiveerde grond.

Zoals U vast wel in de loop van dit verhaal bemerkt zult hebben, heb ik lang niet alle veldnamen vernoemd, omdat meerderen al eens beschreven zijn en omdat er velen vrij logisch zijn, die geen nadere uitleg behoeven zoals, de voorste plas (232), 't Bieveldeken (229), 't breedvelt (227) en 't smalvelt (226) etc. etc. etc.

Ook niet alle veldnamen kan ik altijd herleiden. Mocht er daarom onder een van de lezers van dit artikel iemand zijn met een betere of andere uitleg van de veldnamen, dan hoor ik dit graag.

Als slot nog een opmerking van percelen gelegen in de VII hoeck deel II. Mij bleek dat in het schotboek van 1792 lang niet alle eigenaren werden vernoemd. Deze zijn derhalve dan ook niet door mij vermeld. U moet het dan ook niet zien als gemakzucht mijnerzijds.

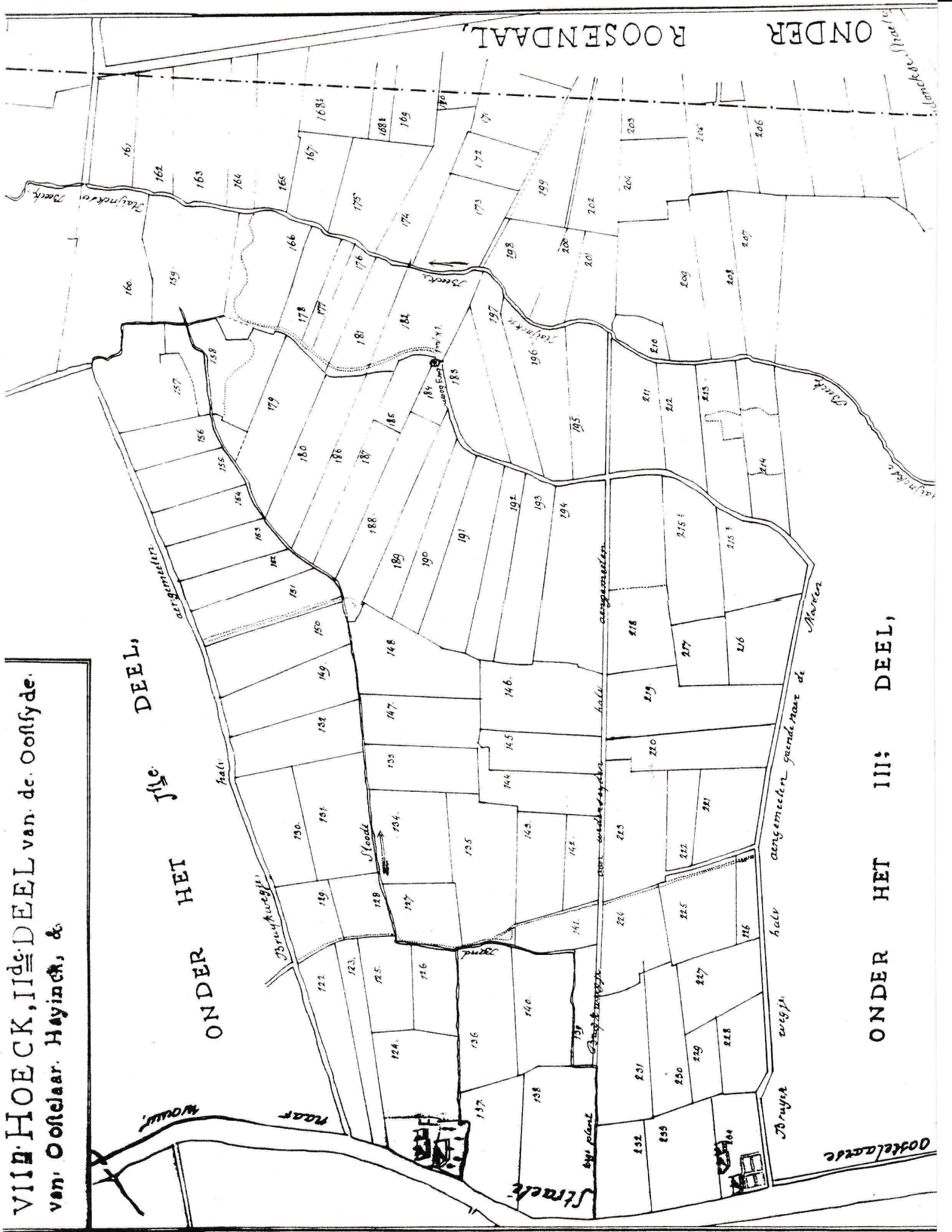
Wouw, 8 september 1993

Arno Melis

VII. HOECK, II^{de} DEEL van de Oorfyde.
van Oorlaar. Hayinck, &

ONDER HET 1ste DEEL

ONDER HET III^{de} DEEL

ONDER ROOSENDAAL

Vliden HOECK, lIde DEEL, Van de Oostsyde van Oostelaar, Hayinck &

- 122 Joos van Hooft, gent. 't lankvelt, gr 2.14
- 123 Dewede Adriaan Looijen, gent. 't sportveldeken, gr 1.133
- 124 Jan Petrus Potters, huijs, schuur, werff, gr 3.174
- 125 Jan Petrus Potters, gent. de klijne geer, gr 1.151
- 126 Jan Petrus Potters, gent. den koolacker, gr 1.108
- 127 Jan Petrus Potters, gent. de groote kloot, gr 1.138
- 128 Jan Petrus Potters, gent. 't klijn klootjen, gr 1.26
- 129 Dewede Adriaan Looijen, gent. de kerkpat, gr 1.78
- 130 Dewede Adriaan Looijen, gent. 't Cleuvelt, gr 2.56
- 131 Dewede Adriaan Looijen, gent. janneland, gr 1.191
- 132 Dewede Adriaan Looijen, gent. teun den Boer Bosch, nu Teuremansbosch, gr 2.11
- 133 Dewede Adriaan Looijen, gent. 't halv buijnder, gr 1.244
- 134 Govert Willemse van der Beek, gent. de klijne veldekens, gr 2.140
- 135 Govert Willemse van der Beek, gent. de groote kerkpat, gr 3.51
- 136 Dhr. Johannes Wissels, gent. de oostheijninge, gr 2.262
- 137 Dhr. Johannes Wissels, gent. de oude hoffstede, gr 2.52
- 138 Jan Janse Uijttewilligen, gent. de oude hoffstede, gr 3.204
- 139 Jan Petrus Potters, gent den bijeacker, gr 1.4
- 140 Jan Petrus Potters, gent den bijeacker, gr 2.91
- 141 Jan Matthijsse Potters, gent. de klijne kerkpat, gr 1.38
- 142 Johannes van Tiggelen, gent. gietenbosch, gr 1.57
- 143 Pieter van Hal, gent. gijsebosch, gr 1.218
- 144 Dhr. Johannes Wissels, gent. 't Eesterbosch, gr 1.241

- 145 Dewede Cornelis Adr. Doggen, gent. heel reijne
velt, gr 1.176
- 146 Dewede Cornelis adr. Doggen, gent. de bijsters, gr
2.267
- 147 Matthijs van Hooff, gent. de voorste maaiwinkels,
gr 1.265
- 148 Joos van Hooff, gent. de agterste maaiwinkels, gr
2.268
- Lies en Matthijs van Hooff, gr 1.134
- Jan van Hooff, gr 1.134
- 149 Dewede Adriaan Looijen, gent. de maaijwinkel, gr
2.66
- 150 Dewede Adriaan Looijen, Bosch, gent... gr 2.136
- 151 De Kinderen D'Heer Drossaard D.A.de Groot, Bosch,
gent... gr 2.50
- 152 Rudolph Heffer, Bosch, gent... gr 1.33
- 153 Dewede Govert Joosen Potters, Bosch, gent... gr
1.123
- 154 Wede Dingeman Schrauwen, Bosch, gent... gr 1.100
- 155 Den Armen van Heerel, Bosch, gent... gr 1.150
- 156 De Kinderen joffrouw Elisabeth van Mattenburg,
Bosch, gent. de klijne donke, gr 1.41
- 157 De Kinderen juffrouw Elisabeth van Mattenburg,
Bosch, gent. de nieuwe heijning en 't bijltje, gr
2.217
- 158 De Kinderen d'Heer Drossaard D.A.de Groot, bos,
gent. eesterbos, nu den aans, gr 2.162
- 159 Bosch, den Elsenhout, gr 3.112
- 160 gr 4.101
- 161 gr 1.224
- 162 Soo ver binnen de limiet komt, gr 1.173
- 163 gr 2.238
- 164 gr 1.40
- 165 gr 1.145
- 166 D 'erff Dhr.Smout, gr 2.252
- 167 gr 1.150
- 168¹ gr 1.81
- 168² gr 0.119
- 169 gr 0.249
- 170 gr 0.64

- 171 gr 1.77
 172 gr 1.60
 173 gr 2.0
 174 gr 1.198
 175 gr 2.105
 176 Bosch, gent. de volle putte, gr 1.2
 177 Bosch, gent. de volle putte, gr 0.170
 178 Bosch, gent. de volle putte, gr 1.48
 179 Kinderen D'Heer Raad Intendant, P.C. van Matten-
 burgh, Bosch, gent. de groote donken, gr 2.288
 180 Dhr Jan de Ruijter, gent. eertijds vlamings bosch,
 nu het plantzoeenbosch, gr 2.42
 181 gent. volle putte, gr 1.150
 182 gent. volle putte, gr 2.120
 183 gent. volle putte, gr 1.253
 184 Bosch, gent... gr 0.154
 185 Bosch, gent... gr 0.220
 186 Dewede Govert Joose Potters, Bosch, gent... gr
 1.170
 187 Rudolph Heffer, bosch, gent... gr 1.208
 188 de kinderen d'Heer Drossaard D.A.de Groot, bosch,
 gent... gr 2.44
 189 Jan van Zoeten, weij, gent. Doom Ruijten bosch,
 off den blomacker, gr 1.252
 190 Wede Dingeman Schrauwen, bosch, gent... gr 1.222
 191 Dewede Adriaan Looijen, bos, gent... gr 2.238
 192 Dewede Adriaan Looijen, bos, gent... gr 1.187
 193 Dewede Cornellis Adr. Doggen, land, gent. bonten-
 bosch, gr 2.50
 194 D'Heer Hillebrand Wtenweerde, bosch, gent. de
 ackerheijninge, gr 3.270
 195 de kinderen Timmermans, bosch, gent... gr 2.13
 196 Jacobus van Osta, bosch, gent. de beijster, gr
 2.278
 197 Jan van Zoelen, bosch, gent. 't brandbosch, gr
 1.224
 198 bos over de beeck, gr 1.188
 199 bosch, gent... gr 1.260
 200 bosch, gent... gr 1.0
 201 Dewede Anthonij Luijsterburgh, gent... gr 1.75

- 202 soo ver binne de limiet komt, gr 1.212
 203 soo ver binne de limiet komt, gr 0.230
 204 D'Heer Wittem Sanders, bosch, gr 1.241
 205 Dewede Anthonij Luijsterburgh, gent... gr 1.229
 206 Dewede Anthonij Luijsterburgh, gent... gr 1.144
 207 Dewede Anthonij Luijsterburgh, gent... gr 2.139
 208 Dewede Anthonij Luijsterburgh, gent... gr 2.55
 209 Dewede Anthonij Luijsterburgh, gent... gr 3.149
 210 bosch, gent... gr 0.208
 211 Jan Petrus Potters, gent. de mostheijning, gr 2.55
 212 Dewede Laureijs van Hal, bosch, gent... gr 1.177
 213 Cornelis Coppens, gent. de blikskens, gr 1.292
 214 De kinderen Jan van Weesel, weij en bosch, gent.
 de mostjes, gr 2.25
 215¹ Jan Janse Uijttewilligen, gent. kuijsterland, gr
 2.134
 215² Jan Janse Uijttewilligen, gent. 't moerland, gr
 2.58
 216 Elisabeth Vadden, gent. de vierkante most, gr
 1.241
 217 De wede Jan Wijne, gent. gerards velt, gr 1.86
 218 De wede Jan Wijne, gent. de groote weij, gr 4.39
 219 De wede Jan Wijne, gent. de agterste beijl, gr
 3.39
 220 Elisabeth Vadden, gent. de voorste beijl, gr 2.30
 221 Johannes van Tiggelen, gent. 't groot bos, gr 1.46
 222 Johannes van Tiggelen, gent. 't kleijn bosje, gr
 1.46
 223 Pieter van Hal, gent. 't heijveldeken en den blok,
 gr 2.28
 224 Johanna van Beurden, wede Jacobus L van Ackeren,
 gent. martelmansvelt, gr 2.15
 225 Jan Janse Uijttewilligen, gent. den hoek, gr 2.83
 226 Jan Janse Uijttewilligen, gent. 't smalvelt, gr
 0.220
 227 Jan Janse Uijttewilligen, gent. 't breedvelt, gr
 1.256
 228 Johannes van Tiggelen, gent. 't draaijboomke, gr
 1.120

- 229 Jan Janse Uijttewilligen, gent. 't bieveldeken, gr
0.235
- 230 Jan Janse Uijttewilligen, gent. de lange weij, gr
1.266
- 231 De wede Adriaan Looijen, gent. 't marteltje, gr
2.131
- 232 De wede Adriaan Looijen, gent. de voorste plas, gr
1.200
- 233 Jan Janse Uijttewilligen, gent. de maaijdries, gr
2.51
- 234 Jan Janse Uijttewilligen, huijs, schuur, werff, gr
1.237

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.